

Витяг з протоколу № 14
засідання кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та
соціальної роботи
від 16.06.2020 р.

Були присутні: доктор педагогічних наук, професор Волкова Н.П., доктор педагогічних наук, професор С.В. Сапожников, доктор педагогічних наук, доцент О.В. Лебідь, доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки та психології Батраченко І.Г.; кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології Бикова В.О.; кандидат педагогічних наук, доцент Олійник І.В.; кандидат наук з соціальних комунікацій, заступник завідувача кафедри педагогіки та психології Гаркуша І.В.; кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології Дніпрова О.А.; кандидат педагогічних наук, викладач кафедри педагогіки та психології Г.Ю. Вошколуп, кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології Н.В. Грисенко, кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології О.І. Донець, секретар кафедри педагогіки та психології І.В. Ніколаєва.

На засідання запрошені: доктор педагогічних наук, професор О.О. Резван, доктор педагогічних наук, професор О.О. Павленко, доктор педагогічних наук, професор О.Б. Тарнапольський, доктор педагогічних наук, професор С.П. Кожушко, доктор педагогічних наук, доцент Н.В. Зінуква, доктор педагогічних наук, доцент В.В. Прошкін.

1. Звіти аспірантів четвертого року навчання Верченко Лідії Сергіївни, Кожушкіної Тетяни Львівни, Корольової Лариси Вікторівни, Іхаба Макхулі про виконання індивідуальних планів роботи.

ВИСТУПИЛИ:

Професор Н.П. Волкова. Вона зазначила, що аспірантка Л. Верченко у повному обсязі виконала план четвертого року навчання в аспірантурі. Основні теоретичні положення й висновки дослідження відображено у 24 публікаціях, з них – 6 статей у наукових фахових виданнях, 1 стаття у зарубіжному виданні, 1 стаття у науковому виданні, що входить до наукометричної бази Web of science, 1 стаття у колективній зарубіжній монографії, 15 статей і тез доповідей у збірниках матеріалів конференцій. Аспірантка взяла участь у таких науково-практичних конференціях: *міжнародних:* «Сучасна система освіти і виховання: досвід минулого – погляд у майбутнє» (Київ, 2016), «Пріоритетні наукові напрямки педагогіки і психології: від теорії до практики» (Харків, 2016), «Stav, problému a perspektívy pedagogického štúdia a sociálnej Práce» (Sládkovičovo, Slovenská republika, 2016), «Перспективні напрямки розвитку сучасних педагогічних і психологічних наук» (Харків, 2017), «Актуальні питання сучасних педагогічних та психологічних наук» (Одеса, 2017), «Innovations and

modern technology in the educational system: contribution of Poland and Ukraine» (Sandomiers, Poland, 2017), «Ідеї академіка В.І. Вернадського та проблеми сталого розвитку освіти і науки» (Кременчук, 2017), «International scientific-practical conference Forming of modern educational environment: benefits, risks, implementation mechanisms» (Тбілісі, 2017), «Pedagogy in EU countries and Ukraine at the modern stage» (Baia Mare, Romania, 2018), «Сучасна вища освіта: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень» (Дніпро, 2020); *всеукраїнських*: «Педагогіка та психологія: сучасний стан розвитку наукових досліджень та перспектив» (Запоріжжя, 2016), «Трансформація національної системи вищої освіти України в умовах зовнішніх викликів» (Старобільськ, 2016), «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку» (Переяслав-Хмельницький, 2017), «Вища освіта: проблеми та перспективи» (Дніпро, 2017, 2018), «Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід, перспективи» (Запоріжжя, 2020).

Завершено роботу над дисертацією та оформлено усі її розділи. Отримано підтверджувальні документи щодо впровадження результатів дослідження. Робота пройшла перевірку на наявність плагіату відповідно до процедури, визначеної системою забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Аспірантка виявила високий рівень професійної та науково-дослідницької компетентності.

Професор Кожушко С.П. Вона зазначила, що аспірантка Т. Кожушкіна у повному обсязі виконала план четвертого року навчання в аспірантурі. Результати дослідження репрезентовано в доповідях і повідомленнях на наукових, науково-практичних та науково-методичних конференціях: *міжнародних*: „Психологія та педагогіка: методика та проблеми практичного застосування” (Львів, 2018), „Актуальні проблеми вищої професійної освіти” (Київ, 2019), „Практична психологія у сучасному вимірі” (Дніпро, 2019), „Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі” (Київ, 2019), „Тенденції розвитку професійної та технологічної освіти в умовах ринку праці” (Суми, 2019), „Сучасна вища освіта: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень” (Дніпро, 2020); *всеукраїнських*: „Сучасна вища освіта: проблеми та перспективи” (Дніпро, 2019), „Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології” (Запоріжжя, 2019), „Інформаційні технології” (Київ, 2019).

Основні теоретичні положення й висновки дослідження відображено у 18 публікаціях, з них – 7 статей у наукових фахових виданнях, 2 статті у зарубіжному виданні, 9 статей і тез доповідей у збірниках матеріалів конференцій.

Завершено роботу над дисертацією та оформлено усі її розділи. Отримано підтверджувальні документи щодо впровадження результатів дослідження. Робота пройшла перевірку на наявність плагіату відповідно до процедури, визначеної системою забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої

діяльності та якості вищої освіти.

Щодо *Іхаба Макхулі*, то він у повному обсязі виконав план четвертого року навчання в аспірантурі. Основні теоретичні положення й висновки дослідження відображено у 17 одноосібних наукових працях автора, із них: 7 – у наукових фахових виданнях України, 1 – у зарубіжному виданні, 9 – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій. Апробація результатів дослідження відбулася шляхом обговорення на наукових, науково-теоретичних і науково-практичних конференціях різного рівня, зокрема, *Міжнародних*: «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії» (Переяслав-Хмельницький, 2017), «Перспективи світової науки – 2017» (Шефільд, 2017), «Модернізація освітнього середовища: проблеми та перспективи» (Умань, 2017), «Сучасна вища освіта: реалії, проблеми, перспективи» (Кременчук, 2017), «Управління та інновації в освіті: досвід, проблеми та перспективи» (Одеса, 2017), «Психолого-педагогічні та соціальні проблеми сучасного суспільства» (Кременчук, 2018), «Динаміка наукових досліджень» (Пшемисль, 2018), «Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій» (Слов'янськ, 2018), «Педагогіка і психологія: напрямки та тенденції розвитку в Україні та світі» (Одеса, 2019), «Сучасні тенденції та фактори розвитку педагогічних та психологічних наук» (Київ, 2020), *Всеукраїнських*: «Тенденції розвитку вищої освіти» (Старобільськ, 2017), «Модернізація вищої освіти та проблеми управління якістю підготовки фахівців. Імплементация нових стандартів освіти» (Харків, 2017), «Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика» (Умань, 2017).

Результати та висновки виконаної роботи обговорено й позитивно оцінено на засіданнях кафедри педагогіки та психології Університету імені Альфреда Нобеля (упродовж 2017 – 2020 рр.).

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що:

уперше науково обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено педагогічну технологію формування готовності майбутніх учителів до роботи в умовах поліетнічного освітнього середовища як взаємопов'язану сукупність форм, методів і засобів освітнього процесу, об'єднаних спільною метою функціонування та єдністю реалізації, яка здійснює педагогічний вплив на підготовку майбутніх учителів до роботи в умовах сучасного багатонаціонального соціуму та гарантує досягнення кінцевого результату дослідження; технологію подано у вигляді чотирьох блоків: цільового, теоретико-методологічного, організаційно-змістового та діагностико-результативного;

уточнено понятійно-категоріальний апарат, зокрема: дефініції «готовність майбутнього вчителя до роботи в умовах поліетнічного освітнього середовища», «технологія формування готовності майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей до роботи в умовах поліетнічного освітнього

середовища», структуру готовності майбутніх учителів до роботи в умовах поліетнічного освітнього середовища (мотиваційний, когнітивний, операційний, рефлексивний і творчий компоненти); критерії та показники сформованості зазначеної вище готовності;

удосконалено зміст, форми й методи формування готовності майбутніх учителів до роботи в умовах поліетнічного освітнього середовища;

набули подальшого розвитку теорія та методика формування готовності майбутніх учителів до роботи в умовах поліетнічного освітнього середовища.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в їхній достатній готовності до впровадження в освітній процес закладів вищої освіти, що здійснюють фахову підготовку майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей. Зокрема, оновлено зміст навчальних дисциплін: «Історія України», «Етнопедагогіка», «Вікова та педагогічна психологія», «Релігієзнавство», «Історія педагогіки», «Педагогічні технології», «Культурологія» у контексті вивчення знань народної педагогіки, у т. ч. художньо-літературних творів, краєзнавчого історичного матеріалу, окремих традицій, звичаїв тощо; подано діяльність університетських Центрів розвитку компетентностей, що спрямована на підвищення якості професійної підготовки на основі компетентнісного підходу, навчання заснованого на практичній діяльності та дослідженнях; розроблено дисципліну за вибором: «Поліетнічний освітній простір», метою якої є ознайомлення майбутніх учителів з культурою, мистецтвом, релігією, традиціями, побутом національних меншин України, формування готовності до роботи в умовах поліетнічного освітнього середовища; оновлено зміст педагогічної практики на науково-дослідній роботі студентів; виділено етапи впровадження педагогічної технології формування готовності майбутніх учителів до роботи в умовах поліетнічного освітнього середовища: орієнтаційно-мотиваційний, діяльнісний, оцінно-рефлексивний, у межах зазначених етапів подано відповідні форми і методи організації освітнього процесу задля формування відповідної готовності; підібрано та адаптовано пакет діагностичних матеріалів для визначення рівня готовності майбутніх учителів до роботи в умовах поліетнічного освітнього середовища.

Ухвалили:

1. За результатами атестації науковими керівниками та звітів аспірантів за четвертий рік навчання атестувати їх. Визнати, що дисертаційні роботи завершені.
2. Клопотати перед Вченою радою університету про призначення рецензентів здобувачам вищої освіти ступеня доктора філософії.

Згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 р. № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступенів докторів філософії» (п.14) для проведення попередньої експертизи дисертацій, надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертацій

та враховуючи наявність письмових заяв здобувачів, клопотати перед Вченою радою про призначення рецензентів, кандидатури яких пропонуються до складу ради:

1. Для розгляду дисертації здобувача **Іхаба Макхулі** призначити рецензентами:

- Волкову Наталію Павлівну, д.пед.н., проф.
- Лебідь Ольгу Валеріївну, д.пед.н., доц.

2. Для розгляду дисертації здобувачки **Верченко Лідії Сергіївни** призначити рецензентами:

- Кожушко Світлану Павлівну, д.пед.н., проф.
- Лебідь Ольгу Валеріївну, д.пед.н., доц.

3. Для розгляду дисертації здобувачки **Кожушкіної Тетяни Львівни** призначити рецензентами:

- Волкову Наталію Павлівну, д.пед.н., проф.
- Лебідь Ольгу Валеріївну, д.пед.н., доц.

Згідно п.2 цього положення всі рецензенти є штатними працівниками Університету імені Альфреда Нобеля, мають науковий ступінь, і є компетентними вченими за науковим напрямком дисертацій здобувачів та мають наукові публікації (не менше трьох, з яких одна у виданнях проіндексованих у базах даних Scopus та Web of Science Core Collection).

3. Клопотати перед Вченою радою про призначення кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи для проведення попередньої експертизи дисертацій.

Зав. кафедри

Н.П. Волкова

Секретар

І.В. Ніколаєва